

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Plzeň 2022

Tereza VACHOVCOVÁ

Západočeská univerzita v Plzni
Pedagogická fakulta
Katedra českého jazyka a literatury

ŠUMAVSKÁ LEGENDA EMIL KINTZL

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Tereza Vachovcová

Specializace v pedagogice, obor Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Novotný

Plzeň, 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila pouze ty zdroje, které jsou v seznamu literatury.

v Plzni,

Podpis.....

Poděkování

Velmi ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, panu Mgr. Jiřímu Novotnému, za odborné vedení, cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích.

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 Emil Kintzl	9
2 Mediální angažovanost.....	10
2.1 Spolupráce s internetovou televizí Stream a besedy	10
2.2 Na kole s Emilem Kintzlem.....	11
2.3 Policie Modrava.....	11
2.4 Besedy	12
3 Emil Kintzl jako učitel.....	13
4 Emil Kintzl jako šumavská legenda	19
4.1 Zmizelá Šumava	23
5 Emil Kintzl jako lyžař.....	31
5.1 O počátcích lyžování na Šumavě slovem i obrazem	31
6 Závěr.....	36
Resumé	38
Resume	Chyba! Záložka není definována.
7 Seznam použité literatury	39
Knižní	39
Internetové.....	39
Audio	40
Archiv videozáznamů	40
Přílohy	I

ÚVOD

Jako předmět své bakalářské práce jsem si zvolila život a dílo regionálního spisovatele Emila Kintzla, který během své tvorby získal přívlastek šumavská legenda, jelikož nikdo nezná Šumavu lépe než on. Dané téma jsem si vybrala, jelikož sama Šumavu moc dobře znám a vlastní část mého srdce, autor je mi také blízký kvůli tomu, že působil několik let jako učitel. Emil Kintzl ve svých dílech zachycuje neuvěřitelné příhody, které vypráví po desítky let Šumava sama. Díky jeho tvorbě se tak nezapomíná na důležité okamžiky, které se v této oblasti odehrály. Všechny příběhy, jež ve svých knihách líčí, jsou vždy ověřené a vychází z pravdivých událostí. Kvůli tvorbě Emila Kintzla dochází i k významné propagaci Šumavy, nejvíce se na tom podílí seriál, který vznikl spoluprací s internetovou televizí Stream a stal se velmi oblíbeným.

Záměrem práce je zvýšit u široké veřejnosti zájem o šumavskou historii, jelikož kvůli ní vypadá dnes Šumava, jak ji známe. Jednalo se o dlouhý proces, který doprovázelo v minulosti nespočet umírněných i radikálních změn. Národní park měl před stovkou let odlišnou podobu, než známe v současnosti. K hlavním přeměnám na šumavském území došlo hlavně kvůli vysídlení Němců z českého pohraničí a vzniku železné opony. Šumavské dějiny nejsou zpracovány jen písemně, ale nachází se na internetu i v podobě poutavých krátkých videí. Jedná se o seriál Zmizelá Šumava, jež se skládá z desítek krátkých, poučných videí.

Díky dílu Emila Kintzla si můžeme připomenout vzhled Šumavy z dob, kdy většina z nás ještě ani nebyla na světě. Z toho důvodu považuji obsah autorových knih za obrovské bohatství, za které bychom měli být šumavské legendě navždy vděční.

Cílem práce je zmapovat zajímavý a velice aktivní život Emila Kintzla, z jehož zážitků, jednotlivých profesí i volnočasových zájmů vychází určité části autorovy tvorby. Dále se zaměřit na jeho dílo a přínos pro regionální literaturu. Doufám, že se mi pomocí mé bakalářské práce podaří dostat Kintzlovu tvorbu i mimo území Šumavy, proto by se daným způsobem mohl zvýšit zájem o tvorbu šumavské legendy. Během psaní mé kvalifikační práce se nečekaně změnila okolnosti a pan Emil Kintzl tragicky zemřel, z toho důvodu považuji své dílo zároveň za východisko, vypovídající o jeho bohatém životě a tvorbě. Snažím se tedy pomocí následujících stránek opěvovat či uctít jeho památku, jelikož by se na tak významnou šumavskou osobnost nemělo nikdy zapomenout.

Předmětem práce je také postihnout skutečnosti a příčiny Kintzlovy pozornosti o Šumavu a jeho vztah k tomuto prostředí, jenž naprosto ovlivnil a určil směr autorovy tvorby. Hlavní pozornost práce je zaměřena na sledování autorova pohledu na Šumavu, dále se věnuji tématům i motivům, které se v jeho publikacích vyskytují. V kapitolách se zabývám jednotlivými etapami života samotné šumavské legendy, proto nám Kintzlovo dílo vypráví zároveň o jeho bohatém a naplněném bytí. Autor vychází ve své tvorbě z pravdivých událostí a příběhů, jež nám vypráví Šumava sama, nebo je on sám na vlastní kůži zažil, proto působí jako hlavní zprostředkovatel informací.

Na závěr bych chtěla zmínit, že jsem informace pro svou bakalářskou práci čerpala převážně a primárně z díla Emila Kintzla, z osobních rozhovorů s ním, jeho blízkými či lidmi, kteří měli tu čest ho stejně jako já lépe poznat.

1 EMIL KINTZL

Pan Emil Kintzl „šumavská legenda“ se narodil 23. 2. 1934 v Praze-Nuslích. Přestože jeho otec zastával důležitou funkci, jelikož působil jako vrchní účetní ředitel města Prahy, rozhodl se s manželkou místo bydliště opustit, protože věřili, že se jim na Šumavě v Sušici bude během války dařit lépe. Danou okolnost jim zpříjemnil fakt, že se jednalo o matčinu domovinu, tudíž si Sušice ihned získala místo v jejich srdci. Velmi dobře se jim v tomto maloměstě hospodařilo, chovali mnoho druhů dobytka a pomáhali s obživou i zbytku své rodiny, z toho důvodu se jim vyhnula i obávaná chudoba. Šumava se Kintzlovi stala osudnou a naplnila veškerý jeho život i dílo. Zažil zde dětství plné nezapomenutelných příhod, mezi ty nejvýznamnější patřilo květnové osvobození Sušice Američany, kteří zde strávili několik dní. Když skončila válka, přidal se s nadšením ke skautu. Skautský oddíl pro něj znamenal druhou rodinu a připravil ho do života, proto pro něj zpráva o konci Skauta roku 1948 nebyla vůbec radostná, navíc postřehl útěk všech svých vedoucích za hranice České republiky, v té době však ještě nechápal veškeré souvislosti, které byly s takovými činy spojovány (*Emil Kintzl, 2022*).

Po maturitě na reálném gymnáziu v Sušici se Kintzl hlásil na geodézii do Prahy, kýžené studium mu bohužel nevyšlo, důsledkem toho se musel vrátit k práci rukama, která mu nebyla cizí a začal rozvážet uhlí. Osudným se mu však stal den, kdy se setkal se svým oblíbeným kantorem, pán mu nabídl pozici učitele v Hartmanicích. Děti si mladého učitele velmi oblíbily, nakonec se Kintzlovi učitelské řemeslo zalíbilo natolik, že dálkově začal studovat geografii a tělesnou výchovu na pedagogické fakultě v Plzni. Práci pedagoga vykonával na mnoha místech v šumavském ráji, nejvíce se mu ale zalíbilo učení na základní škole Kašperských Horách, a proto se rozhodl tu strávit celý život i se svou rodinou a žije zde dodnes se svou milovanou manželkou Nad'ou (Kintzl, Soukup, 2019, s. 5-15).

Nad'a Kotelenská pochází z Plzně a v Sušici trávila čas kvůli studiu na pedagogické škole, do které se sjížděla děvčata z celého regionu. S Nad'ou Kotelenskou se Kintzl seznámil v padesátých letech a v roce 1958 spolu vstoupili do svazku manželského. Rok po svatbě se jim narodil syn Petr, kvůli založení rodiny se Nad'a nastálo přestěhovala na Šumavu do Kašperských Hor, kde jim byl přidělen byt. Postupem času se jim rozrostla rodina ještě o dvě dcery Nad'u a Alenu. Manželka Nad'a pak v místě bydliště začala působit také jako učitelka, příjmení Kintzlová jí však zapříčinilo v zaměstnání a v životě spíše těžkosti než radosti, jelikož

její manžel nesouhlasil s tehdejšími politickým režimem a učil děti pravdě (Kintzl, Soukup, 2019, s. 119-121).

Kintzl by si neodpustil, kdyby svým žákům lhal jako většina ostatních kantorů a tvrdil, že Sušici osvobodila Rudá armáda a žádní Američané, srdce mu to nedovolilo, jelikož on sám danou situaci vlastníma očima živě sledoval. Z těchto a mnoha dalších důvodů se stal pro bolševiky trnem v oku, a proto ho z pozice učitele odstranili. Jeho politická orientace ztěžovala budoucnost i jeho dětem, ty mu však nikdy nic nevytkly ani si nestěžovaly. Naopak byly pyšné na svého otce, který stál pevně za svými názory (Kintzl, Soukup, 2019, s. 112-113).

Kintzl se stal poté topičem v místě bydliště a během této práce začal shromažďovat dobové pohledy, dokumenty a fotky, které za svůj život posbíral, dostal či našel. Svůj život zasvětil Šumavě, o které toho za desítky let spoustu zjistil a dozvěděl se velice významná fakta. Všichni jeho blízcí i cizí lidé si vždy moc rádi vyslechli poutavé, pravdivé příběhy, které napsala sama Šumava. Kintzla činilo šťastným posílat šumavské příhody dál a radost mu to dělá dodnes. Teprve když mu nabídl jeden z posluchačů spolupráci, kterou by vznikla jeho vlastní publikace založená na jeho učitelských zkušenostech a zážitcích ze Šumavy, začal Kintzl přemýšlet o své literární prvotině, kterou se stala kniha Učitel na Šumavě. Tato kniha obsahuje spoustu zážitků, zkušeností a těžkostí, které během své učitelské praxe zažil po základních školách na Šumavě (Anton, 2021, s. 10-11).

2 MEDIÁLNÍ ANGAŽOVANOST

Emil Kintzl přestal být postupem času vnímán jako obyčejný rodák ze Šumavy a se stal mediální hvězdou našeho kraje. Spoustu regionálních tisků toužilo po rozhovoru s šumavskou legendou, a tak za dobu jeho působnosti vyšlo spoustu novinových i internetových článků (Anton, 2021, s. 10-11).

2.1 Spolupráce s internetovou televizí Stream a besedy

Jednoho dne za panem Emilem Kintzlem přišel kamarád Jan Fisher s nabídkou na internetový seriál. Zaskočený Kintzl si připadal na takový projekt už starý, nakonec se nechal celé dva roky přemlouvat, než na tuto spolupráci přistoupil a začal spolupracovat s populární internetovou televizí. Důsledkem toho vznikl báječný, populárně naučný seriál o Šumavě, internetový pořad zaujal nespočet diváků po celé České republice. Seriál Zmizelá Šumava obsahuje šedesát dílů, jež se zabývají místy, která již zmizely z povrchu zemského, nebo

významnými šumavskými rodáky a rodinami, na které by se nemělo zapomínat a jejichž památka by se měla uctívat. Daným pořadem se právě Kintzl pokouší vrátit život příběhům, které se na Šumavě odehrály již před několika desítkami let. Seriál upoutal nespočet diváků, sklidil obrovský úspěch a stal se velmi populárním. Z toho důvodu se hlavní tvůrci rozhodli, že by o něj neměli být ochuzeni ani němečtí obyvatelé Šumavy, proto byly zpětně ke všem dílům přidány i německé titulky. Spoustu Němců pořad velice zaujal a stali se tak věrnými fanoušky, někteří se pokoušeli Kintzla i kontaktovat, o tom svědčí Kintzlova četná sbírka dopisů od věrných obdivovatelů jeho díla, mnozí toužili i po osobní schůzce (Anton, 2021, s. 10-11).

Po prvních čtyřiceti dílech začalo být však nejisté, zda se bude v natáčení seriálu pokračovat, dané okolnosti byly způsobeny zdravotními problémy pana Kintzla, které se bohužel opakovaly. Šumavská legenda se však nenechala ničím zastavit, a tak se zrodilo dalších dvacet dílů *Zmizelé Šumavy*, které se zároveň staly i posledními. Spolupráce byla ukončena z Kintzlovy strany, protože si stojí za tím, že v nejlepším se má přestat. A to se také podařilo. Důkazem toho je velmi vysoký počet zhlédnutí daného pořadu, jelikož se jedná o jednotky v řádu milionů. Seriál sklidil takový ohlas, že se tvůrci Jan Fisher a Emil Kintzl rozhodli dát úspěšné *Zmizelé Šumavě* i tištěnou podobu, aby našla své místo i v knihovně. Důsledkem toho vznikly tři díly *Zmizelé Šumavy*, které se staly bestsellerem a každý hrdý rodák vlastní alespoň jeden z výtisků (*Zmizelá Šumava*, 2020).

2.2 Na kole s Emilem Kintzlem

Spoluprací s televizí Stream vznikl ještě jeden projekt, který byl zaměřen sportovním směrem. Pro tento pořad se autor inspiroval Kintzlovou oblíbenou volnočasovou aktivitou, a tou nebylo nic jiného než cyklistika. Na kole se Kintzl vydává po stopách zmizelé Šumavy a láká diváky, aby si sami na vlastní kůži vyzkoušeli a poznali, jak krásně vypadá Šumava ze sedla kola. Stanoveným způsobem tak Kintzl v roli cyklisty ukazuje širokému publiku tipy na trasy, které stojí za to na kole navštívit (*Zmizelá Šumava. Série na kole s Emilem Kintzlem*, 2020).

2.3 Policie Modrava

Dále Kintzl spolupracoval i s televizní stanicí Nova, která ho požádala o součinnost při seriálu *Policie Modrava*, jelikož sám režisér Jaroslav Soukup věděl, že se na Šumavě nikdo nevyzná lépe než on. Seriál vycházel i z příběhů a příhod, které Kintzl vyprávěl, z toho důvodu se stal součástí natáčení a pomáhal vybírat zajímavá místa pro natáčení a objasňoval fakta o

tomto regionu a místech, na kterých se filmování odehrávalo. Dokonce se v seriálu vyskytovala i jeho vlastní postava, kterou hrál Ladislav Mrkvička. Sám Kintzl považuje daný seriál za velký přínos, jelikož se zasloužil o propagaci Šumavy (Sádlíková, 2019).

2.4 Besedy

Díky svým rozsáhlým a nekonečným znalostem o Šumavě pořádá Kintzl zajímavé besedy pro širokou veřejnost, a jelikož patří mezi velmi oblíbené osobnosti našeho regionu, tak si ho vždy spoustu lidí přijde rádo poslechnout, většinou si jeho příznivci na konci ještě zakoupí jednu z jeho knih a požádají šumavskou legendu o podpis. Na svých přednáškách se zabývá historií lyžování, nebo vypráví o obcích, jež na mapě ani na Šumavě nenalezneme, a promítá pár seriálových dílů ze své spolupráce s televizí Stream, které pak vždy svými slovy okomentuje, a ještě zvládne pobavit či rozesmát celé publikum. Povídání s Emilem Kintzlem se pořádají po celé Šumavě na různých místech, ať už se jedná o synagogu v Hartmanicích, kapli na Roku¹, kino ve Volyni, kulturní dům v Chanovicích nebo o Informační turistické a environmentální centrum Železná Ruda (Sádlíková, 2010).

¹ Jedná se o malebnou malou vesnici, která shlíží z vrchu na, bránu Šumavy, Sušici.

3 EMIL KINTZL JAKO UČITEL

Emil Kintzl působil několik let jako učitel na Šumavě. K této profesi se dostal úplnou náhodou, když po letech potkal svého profesora Vlčka, který mu nabídl místo tělocvikáře na základní škole v Hartmanicích, kam docházely všechny děti po absolvování jednotřídky v sousedních vesnicích. Jako kantor začal působit od prvního listopadu roku 1952, hned první den byl velice zaskočen, jelikož zjistil, že nebude vyučovat jen tělocvik, ale i chemii a český jazyk. Zmíněný zvrát Kintzla velice zaskočil, poté si však uvědomil, že se jedná o malou vesnickou školu a o učitele je nouze, a tak každý učil všechno (Kintzl, Soukup, 2019, s. 16-17).

Stal se třídním učitelem šesté třídy, do té chodily děti z širokého okolí a také děti přistěhovalců, většinou Slováků, Maďarů a Rumunů. Ty pak po večerech pomáhaly rodičům s vyplňováním potřebných dokumentů a snažily se jim předat alespoň základy českého jazyka. Každý kantor měl také povinnost vydat se přezkoušet žáky z jednotlivých jednotřídek, aby se zjistilo, jestli jsou děti dostatečně připraveny k přestupu do hartmanické měšťanky. Nakonec na této škole vydržel dva a půl roku, a jelikož byl vášnivý sportovec, dojížděl ze Sušice do Hartmanic každý den na kole. Poté musel pozici opustit kvůli základní vojenské službě (Kintzl, Soukup, 2019, s. 20-23).

Během školního roku se podnikaly i výlety a Emil Kintzl v této oblasti nemohl popřít svého sportovního ducha, z toho důvodu vymyslel projížďku na kolech po Šumavě. Plánovaný okruh se měl stihnout za tři dny, tento plán se začal zdát poněkud nereálný, když si Kintzl všiml, na jakých kolech děti dorazily. Bohužel se v této době Kintzl na Šumavě ještě moc nevyznal, a proto se řídil podle rad svého kolegy, i přesto se však vydali špatnou cestou. První den přespali ve Vimperku a druhý den vyrazili do Prachatic. Poslední den navštívili Husinec, rodné město Jana Husa. Během zpáteční cesty byly časté zastávky kvůli lepení duší u kol, a tak nezbývalo nic jiného než poslat pár dětí vlakem napřed do Sušice, odtud se všichni společně do Hartmanic dostali nákladním vozem. Navzdory komplikacím, které tento výlet provázely, se Kintzl rozhodl, že chce i další školní akce pořádat v tomto duchu a jet tedy na kole nebo jít pěšky (Kintzl, Soukup, 2019, s. 31-33).

Za dob, kdy Emil Kintzl působil jako učitel, tedy od padesátých do šedesátých let, se nepořádaly třídní schůzky a do žákovských knížek se nezapisovaly žádné poznámky. Pokud totiž nastal nějaký problém, vyřešilo se to ve škole pomocí rákosky a kantoři tak nemuseli zatěžovat rodiče, kteří se s tímto způsobem výchovy naprosto ztotožňovali. Proto se každý rok

museli učitelé vydat do okolních vesnic a informovat rodiče o prospěchu jejich dětí, těmto pochůzkám se říkalo návštěvy v rodinách, ty probíhaly i v zimě, kdy si učitelé nazuli lyže a sjeli do sousedních dědin. V rodinách byli kantoři vřele vítáni a každý je chtěl bohatě pohostit, aby byli posilněni na další cestu (Kintzl, Soukup, 2019, s. 7-8).

Když se v roce 1956 začínal blížit konec Kintzlových základních vojenských služeb, zavítal na školský odbor do Sušice, aby oznámil, že se za tři týdny zase vrátí na pozici učitele do Hartmanic. Úředník ho však zarazil tím, že v Hartmanicích žádné volné místo pro učitele není, z toho důvodu mu nabídl jiné školy v okolí, to se mu ale nelíbilo, jelikož se jednalo o samé jednotřídky, kam se nikomu nechtělo, a on se toužil dostat zpátky na měšťanku. Po absolvování vojny se mladý učitel opět hlásil v Sušici a s referentem se dohodli, že vezme místo učitele ve dvoutřídní škole v obci Srní. Kintzl znal tamějšího ředitele, a proto si rychle padli do noty. Vyučoval zde ve druhé, čtvrté a páté třídě, které byly spojeny dohromady. V této době bylo obvyklé, že se rodiny skládaly z několika členů a mnohdy se stávalo, že spolu chodilo do stejné třídy několik sourozenců. Přípravy na hodiny zabraly mnohem více času než na škole v Hartmanicích a Kintzl nad nimi sedával do noci, až po prvním měsíci se situace konečně zlepšila, když si vytvořil vlastní metody a nezpůsobovalo mu to takové těžkosti. Na Srní bydlel přímo ve škole se svým kolegou a dobrým přítelem Jaroslavem Drachovským, který plnil zároveň funkci ředitele (Kintzl, Soukup, 2019, s. 34-37).

Emil Kintzl již v této době tvořil pár se svou současnou manželkou Naděou Kintzlovou, se kterou se chtěl oženit, znepokojovala ho však nízká mzda, jež činila pouze osm set korun. Ke zvýšení platu potřeboval určitou kvalifikaci, tudíž si musel Kintzl zpětně dodělat pedagogickou školu v Sušici, pak už jen stačilo, aby přijela inspekce na kontrolu a měsíční plat se konečně zvýšil (Kintzl, Soukup, 2019, s. 40).

Kintzl byl u svých žáků velice oblíbený a vážili si ho hlavně proto, že se při jeho hodinách díky jeho nápaditosti, kreativě, vlastním postupům a metodám nikdy nenudili. Koho jméno si nepamatoval, tomu říkal Pepíček nebo Mařenka. Když děti zkoušel, tak se z nich snažil dostat maximum, i když si to někdy vynutilo zvláštní praktiky, například zásah sněhovou koulí, po incidentu si žáci ihned vzpomněly na další látku (Kintzl, Soukup, 2019, s. 45).

Po letech učení se Kintzl rozhodl své vzdělání posunout zase o stupeň výš a začal dálkově studovat na pedagogické fakultě v Plzni. Největší těžkosti mu způsobila zkouška z marxismu-leninismu, jelikož se s touto ideologií vůbec neztotožňoval a považoval názory

a myšlenky, které se k danému směru vztahovaly za holé nesmysly. A proto se rozhodl, že pokud tuto zkoušku nezvládne, tak nebude dál ve studiu pokračovat a spokojí se pouze se středoškolským vzděláním. Naštěstí zkoušku úspěšně zvládl, jelikož pobavil i pana profesora, tudíž dál mohl zdokonalovat své vědomosti, aby získal vytoužený titul (Kintzl, Soukup, 2019, s. 52-53).

Časem si Kintzl uvědomil, že mu studium pedagogiky v praxi moc nepomohlo, nikdo ho nepřipravil na to, co dělat, když mu přišel do třídy špinavý a hladový žák, který u sebe neměl žádnou svačinu. Ve škole ho nenaučili, jak se zachovat, když žák nedodrhuje základní hygienu nebo vyrůstá v prostředí, kde každý večer opíjející se matku s otcem. Kantoři museli být nestále připravení, děti koupali u školníka ve vaně a pro nedostatečně oblečené děti měli připraveno další oblečení. A proto si během vykonávání této práce našel vlastní přístupy a postupy, které se mu osvědčily. Vlastní pomocí sám přišel na to, jak se v takových těžkých situacích zachovat a osvojil si své vlastní metody (Kintzl, Soukup, 2019, s. 54).

Rok a půl vyučování na škole v Srní utekl jako voda a Kintzlovi se tam zalíbilo, proto ho velice zaskočilo, když byl přesunut na pozici tělocvikáře do osmiletky v Kašperských Horách, tam bohužel zpočátku nepanovala tak příjemná atmosféra jako na předchozích školách. Jednalo se o velkou školu i počet pedagogů byl vyšší. Se staršími kolegy si Kintzl moc nerozuměl a s jejich postupy se zrovna moc neztotožňoval. Navzdory počátečním obavám měl nakonec nové místo pro vykonávání své profese moc rád a s většinou kantorů si padl do noty. Za skvělý příklad učitele můžeme považovat Antonína Šmrhu, v jehož hodinách hrál hlavní roli humor, jeho vtipy působily neotřele a celá třída se vždy rozesmála. K jeho důvtipným hláškám patřily například tyto: „Říhová, co jsi měla z matematiky?“ „Prosím, dvojku.“ „Tak si můžeš zpívat bejvávalo! „Já se z toho Kodeše zblázním. Když se rozdával rozum, tak mu práskli dveřma rovnou před nosem.“ „Heleno, jestli tě budu ještě jednou napomínat, tak si celá třída bude pořizovat smuteční šaty.“ (Kintzl, Soukup 2019, s. 61) Další přeborník v této oblasti se jmenoval Eman Bouška, k jeho humorným skvostům se řadilo například to, když psal Eman Bouška na tabuli, ve třídě bylo rušno a děti mezi sebou debatovaly. A Bouška na to: „To je zajímavé, že k mému zadku máte více řečí než k předku.“ Nebo jedné žákyni řekl: „Až přijdeš domů, Řimnáčová, budeš hlásit: Dneska jsem mluvila neslušně, že se i učitel musel červenat.“ (Kintzl, Soukup 2019, s. 62) Vedení školy si nakonec oblíbilo Kintzla natolik, že se po nějakou dobu stal dokonce zástupcem ředitele školy, vykonávání funkce mu však nepřinášelo tolik radosti, tudíž se jí po dvou letech působnosti mile rád vzdal (Kintzl, Soukup, 2019, s. 58-62).

Kintzl se na škole v Kašperských Horách zasloužil o zkvalitnění tělovýchovy, dostal se do vedení oddílu české házené a atletického oddílu, také pořádal různé sportovní akce. Jednou se konal orientační běh, při kterém se ztratil jeden z žáků, jmenoval se Aljoša, celý den se hledal, naštěstí večer dorazil zdravý domů. Aljošu moc dobře znala i Kintzlova manželka Nad'a, taky působila na škole jako učitelka, a Aljoša jí působil problémy stejně jako ostatním kantorům, nenosil domácí úkoly a neustále zapomínal sešity, maminka mu tedy kupovala stále nové, až jednoho dne všechny ty ztracené sešity našla doma pod kobercem (Kintzl, Soukup, 2019, s. 62-64).

Inspekce na školách probíhaly v sedmdesátých letech zcela jinak, než bychom si představovali. Prohlídka školy trvala několik dní a nastěhovalo se do ní několik lidí, kteří však v pedagogice a školství nebyli příliš vzdělaní, například se takové inspekce účastnila pracovnice pionýrského domu z Klatov, přišla na hodinu zeměpisu a výuku nebyla schopna ani nějak zhodnotit, protože danému předmětu příliš nerozuměla. Tyto kontroly se nazývaly hloubkové inspekce. Emil Kintzl si však nedělal z takových inspektorů těžkou hlavu a většinou je ještě nachytil kvůli jejich vlastní neznalosti a hlouposti. Než se komunistická strana dostala k moci, nemohl se inspektorem stát jen tak někdo, tuto funkci dříve získali jen lidé, kteří se v tomto oboru vyznali, byli v něm vzdělaní a sami za sebou měli dlouholetou praxi. Kvůli svým bohatým učitelským zkušenostem přesně věděli, jak by měly jednotlivé předměty probíhat, a jak by měli učitelé před svou třídou vystupovat a působit na ni (Kintzl, Soukup, 2019, s. 65-68).

Po pražském jaru 1968 považoval Kintzl za nutné obnovit skautskou organizaci, znovuzavedení mu připadalo jako správný krok, jelikož on sám vyrůstal ve skautské výchově, považoval za správné tuto službu skautům vrátit. Důsledkem toho se rozhodl, že spolu s kamarádem Janem Kučerou založí skautskou organizaci Junák v Kašperských horách. V té době totiž bylo zvykem, že učitelé vedli různé zájmové kroužky, většinou se to odvíjelo podle toho, jaké záliby měli. Někdo s dětmi zpíval a učil je na hudební nástroje, jiný jim zas ukazoval, jak pěstovat různé rostliny. V době normalizace, tedy v období, jenž bylo způsobeno roku 1968 vpádem vojsk Varšavské smlouvy se Kintzl podílel na vedení pionýrského kroužku a ujal se oblasti sportu. Pokud učitelé chtěli zastávat takovou funkci, museli nejprve vykonat pionýrskou zkoušku (Kintzl, Soukup, 2019, s. 64).

V sedmdesátých letech to ve škole vůbec nebylo lehké, učitelé se rozcházeli v názorech kvůli režimu, který v té době vládl. Velkou diskusí vždy vyvolalo psaní posudků na děti, ty se

musely vydat, aby děti mohly jít dál studovat nebo nastoupit do práce. Ředitel si dával velký pozor na to, co se do nich napíše, stačilo pár špatně použitých slov a mohlo to způsobit nepříjemné potíže, které by nesly vážné následky. Ani kantoři se podobným hodnocením nevyhnuli, jednou za dva roky byli důkladně prověřováni oni i jejich příbuzenstvo. Řešila se hlavně emigrace rodinných příslušníků, jež vyvolávala v této době spoustu otázek a problémů (Kintzl, Soukup, 2019, s. 108-110).

Obdobné nepříjemnosti se vztahovaly i na Kintzlovo rodinu, jelikož byl považován za „kontrarevolučního živla.“ (Kintzl, Soukup 2019, s. 110). Z daného důvodu nepřijali jeho syna Petra na zemědělskou školu do Klatov, proto se Kintzl rozhněval a jel tuto záležitost vyřešit do Klatov, ale ani tam nepochodil. Syn Petr poté zvolil jiné studium a šel se vyučit lesním dělníkem na Modravu, po dvou letech studia se nakonec rozhodl, že by se rád stal sládkem a začal se zaškolovat v plzeňském pivovaru. Po dvou letech byl vyškolený sládek, a tak nastoupil v domažlickém pivovaru, při této profesi si ještě rozšiřoval své vzdělání na potravinářské průmyslovce (Kintzl, Soukup, 2019, s. 111).

Největší zlom v Kintzlově pedagogické kariéře nastal roku 1974, kdy byl spolu s kolegou Větrovcem pozván do Klatov na školský odbor. V tu chvíli ani jeden z nich nevěděl co očekávat, až nastal den, kdy se se vydali do Klatov. Jelikož tam měl Kintzl známost, zkoušel získat alespoň základní informace, aby zjistil, o co se jedná. Nikdo mu napřímo neodpověděl, pouze mu sdělili, že půjde každý jednotlivě a zabere to zhruba půl hodiny. Jakmile vstoupil do místnosti zahlédl ředitele z Kašperských Hor a inspektorku, která navštívila jednou i jeho třídu a prováděla tam aspekcii. V tu chvíli ředitel spustil, že by mu chtěli navrhnout, aby ukončil pracovní poměr na škole v Kašperských Horách, jelikož by tak mohl dostat prospěšný posudek, jenž by mu pomohl získat novou práci. Kintzl vůbec nedokázal pochopit, proč by měl dávat výpověď, když moc dobře věděl, že svou práci vykonává dobře a vedení si na něj nikdy jako na pedagoga nestěžovalo. Nemýlil se, jako učitel patřil mezi nejlepší, potíže způsobila Kintzlova antipatie a odpor vůči Rusům a událostem s nimi spojenými. Autor totiž nesouhlasil se vstupem vojsk Varšavské smlouvy roku 1968, proto nebyla schvalována jeho pozice kantora tehdejším režimem. Kintzl odučil další a poslední rok na Kašperských Horách, který byl provázen nepřetržitými kontrolami, jakmile nastal den, kdy dostal výpověď, nikdo se ho nezastal, kolegové a přátelé se k němu chovali jako k cizímu (Kintzl, Soukup, 2019, s. 129-132).

Touto událostí našťestí Kintzlova pedagogická kariéra neskončila, i když se školský odbor usilovně snažil, aby se do školství už nikdy nevrátil. Našťestí přišla v roce 1989 sametová revoluce a dané prokletí zlomila. Po patnácti letech se konečně vrátil k povolání, které ho činilo tak šťastným a nastoupil na Učňovskou školu v Kašperských Horách jako vychovatel, na učilišti se žáci vyučovali na kuchaře, číšníky, prodavače. Zpočátku nemohl Kintzl uvěřit tomu, jak se změnila morálka dospívajících, těžce si na takové neslušné chování zvykal, jelikož za léta své praxe takové mravy ze strany školáků nezažil (Kintzl, Soukup, 2019, s. 152).

Kintzl se marně pokoušel uličníky srovnat, nakonec s nimi ještě před odchodem do penze zažil spoustu legrace a zážitků, chodil s nimi do kina, na vycházky a děvčata ochraňoval před vojáky. Samozřejmě pořádal i sportovní akce, jednoho dne se vydali na cyklistický výlet na Dobrou Vodu, trasa vedla přes Mouřenec, Palvínov, Hartmanice. Během této cesty zvládl Kintzl se svým kolegou odrodit i krávu (Kintzl, Soukup, 2019, s. 153-159).

Během následujících let byla založena při učňovské škole i škola rodinná a se Kintzl vrátil k profesi učitele, jelikož tam začal vyučovat cestovní ruch a zeměpis, účastnil se výletů do zahraničí. Jednou se konal zájezd do Španělska, kam jel Kintzl se samými děvčaty, tento pobyt mu způsobil mnoho vrásek, jelikož uhlídat dospívající slečny, kolem kterých se motali uhrančiví Španělé, mu bralo spoustu energie a působilo vyčerpání jak psychické, tak fyzické. V posledních letech svého působení se rozhodl vyjet s deseti holkami na vodu, plavili se po Otavě, ale děvčatům to zpočátku působilo potíže. Nakonec všechny zvládly vodáckou maturitu a nechtělo se jim ani vracet domů (Kintzl, Soukup, 2019, s. 160-163).

Tyto a spoustu dalších příběhů popisuje Kintzl ve své knize Učitel na Šumavě, na které spolupracoval s Jaroslavem Soukupem, všechny zážitky a vyprávění vycházejí z jeho vlastních zkušeností z dob, kdy na Šumavě působil jako učitel. Kniha je psána hovorovou češtinou a občas se objeví i prvky češtiny obecné, právě proto působí dílo tak autenticky. Kompozice je retrospektivní, jelikož se vypravěč často vrací do minulosti (Kintzl, Soukup, 2019).

4 EMIL KINTZL JAKO ŠUMAVSKÁ LEGENDA

Pokud mezi námi žil někdo, kdo znal celou Šumavu skrznaškrz, prošel ji i projezdil na kole nebo na běžkách křížem krážem a nedá na ni dopustit, může se jednat jedině o pana Emila Kintzla. A proto ho nikdo nenazval jinak než šumavskou legendou, protože tou on skutečně byl a navždy také bude. O tom nám svědčí i titulní strana časopisu Plzeňský kraj, kde Emil Kintzl stojí před významným hradem Kašperk viz příloha. Daným způsobem byl vnímán pan Emil Kintzl společností, u které se stal velice oblíbený, kvůli svým rozsáhlým a nekonečným vědomostem pořádal poutavé besedy a přednášky o našem regionu pro širokou veřejnost. Šumava vždy vlastnila část jeho srdce, i když se nejednalo o jeho rodné území. Nejvíce se o ni však začal zajímat až v druhé polovině sedmdesátých let, kdy se stal topičem v kotelně, a tak mu zbývala spousta volného času, který využil ke sbírání nejrůznějších dokumentů a podkladů o šumavském ráji. Jelikož se často scházel s přáteli a poznal nespočet zajímavých lidí, vyslechl si během svého života několik svědectví od šumavských pamětníků, z kterých pak ze své tvorby také vycházel (Kintzl, 2004).

Šumava a Pošumaví staví základní kámen pro autorovu tvorbu, v každém jeho díle se s ní totiž setkáváme, vždy ji však poznáváme z odlišného hlediska či pohledu. Kintzlova pozornost je tedy hlavně zaměřena na pohoří, rozprostírající se v Bavorsku a Čechách. U nás ho známe jako Šumavu, Němci si ho však pojmenovali jako Bavorský les. Autor ve svém díle nevykresluje jen krásy národního parku, naopak nám ukazuje i drsnou a nemilosrdnou tvář Šumavy, která díky krutým přírodním podmínkám nepatřila do 19. století mezi čteně obydlená místa v naší zemi. Mohli zde žít jen odhodlaní, velmi pracovití lidé. Jelikož se zde nežilo lehce, spíš naopak, pobývalo jich tu poskrovnu. Dřívější obyvatelé si pro sebe vytvořili zázemí, osvojili si své vlastní tradice či zvyky, nastavili si i vlastní morální přístupy. Až po uplynutí 18. století se okolnosti daly do pohybu a došlo k ekonomické reformě na pohraničním území. Začaly se stavět ocelářské a kovářské dílny, sklárny, papírny, tudíž se objevilo několik nových pracovních pozic, jež se zasloužily o zvýšení počtu obyvatel. Nejvíce se však rozmohla dřevozpracující oblast, jelikož Šumava patřila k nejlesnatějším územím, proto se nejvíce rozmohlo zakládání pil, aby se mohlo s dřívím dále pracovat (Kintzl, 2004).

První publikací zachycující Šumavu bez zbytečných příkras se stala kniha Zmizelý kousek aneb Komu za to „díků“ zachycuje hrubé časy v národním parku, které tu strávili původní obyvatelé. Jednalo se o Němce i Čechy, již se zasloužili o významné šumavské dějiny, tudíž se zrodilo dílo ve dvojjazyčné podobě, veškeré texty jsou tedy zpracovány v českém

i německém jazyce. Informace o pohraničních oblastech mohou tedy načerpat i naši bavorští sousedé, jelikož odtud pocházela spousta jejich předků, ti však kvůli povinnému odsunu v roce 1946 museli území opustit. Publikace je naplněna velkým množstvím dobových fotografií, obsahuje jich téměř 250, dá se tak považovat za knihu obrázkovou, která je však obohacena o autorovy neotřelé komentáře založené na pravdivých údajích. Bez autentických černobílých snímků by asi Kintzlova prvotina o Šumavě nikdy nevznikla, z toho důvodu autor děkuje za pomoc sběratelům těchto pamětí, paní Jarce Vávrové z Kvildy a panu Ing. Karlovi Pokornému z Kašperských Hor (Kintzl, 2004).

Autor se v díle zabývá Šumavou z pohledu nám doposud neznámého, proto se dá považovat za velmi unikátní. Kintzl pomocí pamětních snímků putuje Šumavou skrz na skrz a zabývá se jednotlivými vsíčkami i většími obcemi, jeho literární výprava začíná v Kašperských Horách a končí na zmizelých Stodůlkách. Během čtení a prohlížení autentických fotografií, si uvědomujeme, jak silný vztah měli naši předci k jejich domovině, proto fungovala naprostá symbióza mezi člověkem a přírodou. Ke spokojenému bytí jim přispívala hlavně víra, jež obyvatelům Šumavy pomáhala přečkat zlé časy. Kvůli křesťanství spoléhali na příchod lepších zítřků, Bůh jim dodával naději. V knize hlavně nalézáme pravdivý popis toho, jak zde naši předci žili, starali se o své hospodářství a zajišťovali si obživu (Kintzl, 2004).

Rodiny fungovaly jako samostatné jednotky, ženy s dětmi se staraly o domácí zvířata, muži zajišťovali orbu polí, nebo udržovali potřebné náčiní pro práci v dobré kondici, také vyráběli svépomocí nové náradí důležité pro živobytí. Zimní měsíce obyvatelstvo vesnic dost zaměstnaly, len se spřádalo do podoby vlákna, to se poté snovalo na plátno, které bylo potřeba vybělit. Z látky se poté vyráběly různé kousky běžného oblečení, ložní prádlo či pracovní oděvy. Ovcí vlna zase sloužila ke zhotovení ponožek, svetrů a vest. Ženy se setkávaly při pracovních povinnostech, za večerů často oškubávaly husí nebo kachní peří z ostnů, to jim pak zaopatřilo kvalitní peřiny, jež v zimě udržely potřebné teplo pro kvalitní spánek. Když si chtěly trochu přilepšit, sbíraly za peníze lesní plody. K důležitým činnostem se řadilo i pastevectví, stáda se pásala od konce zimy až do žní. Hospodáři si svých pastevců velmi vážili, když se totiž šli o víkend posilnit kašperskohorským pivem, nezapomněli ani na své věrné zaměstnance a chmelový nápoj jim vždy donesli (Kintzl, 2004).

Nejvíce se však muži věnovali těžbě dřeva v šumavských lesích, káceli stromy, řezali dřevo, zkrátka sekera i pila tvořily základ pro spokojené živobytí. V zimě se dříví vozilo z lesů pomocí dřevařských saní, říkalo se jim šmejčky. Když zmizela sněhová pokrývka a roztály

ledy, nashromážděné dřevo se naházelo do vodních toků a mohlo se začít přemísťovat pomocí plavebních kanálů, mezi ty nejvýznamnější se řadil Vchynicko-tetovský, na pily a skládky. Plavci se starali o plynulý odsun polen do dalších říček, jakmile se nějaké zaseklo, muži s dlouhými plavebními háky mu cestu zase uvolnili. Dřevařům však náčiní často nestačilo a museli se dostat ke dřevu po svých ledovým tokem. K významným řemeslům patřila voroplavba, kterou vykonávali muži přezdívaní šífaři. Vory spojili dohromady, poté byla potřeba dostatečného přísunu vody, jakmile přišla, konstrukce z klád se rozjely, s nimi se vydala na cestu i posádka. Ta měla na starost korigovat směr plavby, byla tvořena ze čtyř až šesti členů. V čele skupiny byl vždy vrátný, aby mohl vykonávat svou práci, musel získat takzvaný plavební patent. Po zajímavém řemesle už dnes nenajdeme ani památky, jelikož ve čtyřicátých letech dvacátého století byla daná činnost ukončena. Dřevo celkově znamenalo jmění, proto si ho lidé vážili a dobře s ním hospodařili. K vytápění se užívalo pouze chraští zbylé po těžbě lesa, tudíž můžeme pozorovat, jakou mělo dříví hodnotu, jelikož se s ním zacházelo s rozumem a bez nesmyslného plýtvání. Každá část pokáceného stromu byla vždy plnohodnotně využita, aby nezůstal ani kousek nazmar (ŠumavaNet.CZ, 2022).

V knize nalezneme i zmínky o zázračné Hauswaldské kapli, která ležela blízko obce Srní, nedaleko křesťanské modlitebny se vyskytovaly i studánka a pramen, právě síla pramenité vody se zasloužila o popularizaci lokality. V oblasti tohoto duchovního místa se v minulosti odehrály zajímavé příhody, někteří považovali dané skutečnosti dokonce za zázraky. Pamětníci vyprávěli historku, kdy byly zachráněny dvě selky před nebezpečným medvědem, právě modlitby k Panně Marii je dostaly mimo ohrožení života, jelikož medvěd z neznámých důvodů zmizel. Tradovalo se také, že se dají zaslechnout tajemné zvuky připomínající slabé odbíjení zvonu či duchovní písně. Dále se vyprávěly příběhy o léčivých účincích, které zde na nemocné působily, lidé přisuzovali blahodárné účinky právě vodě vyskytující se ve studánce a prameni. Slepí najednou viděli a ochrnutí zase chodili, či začali hýbat všemi končetinami, taková kouzla se poblíž Srní odehrávala (Kintzl 2004).

Kvůli divům, které se zde přihodily, byla roku 1820 vystavěna kaple na důkaz vděčnosti za uplynulé události. Dodnes nespočet turistů věří v zázračné síly, stále sem proudí vysoký počet nadšenců. V osmnáctém a devatenáctém století však na proslulou Šumavu mířili kvůli významné pozitivní energii i lidé z ciziny a konaly se zde vyhlášené poutě. Kvůli velkému zájmu o poutní místo byla po čtyřiceti letech vybudována větší kaple, její architektura nebyla však příliš dobře vyřešena, proto ji roku 1902 nahradila třetí, již správná varianta. Ani ta se bohužel nezachovala do přítomnosti, jelikož byla československou lidovou armádou po

padesáti pěti letech vyhozena do povětří, dnes nám o její existenci svědčí jen dochované základy. Za této tragické okolnosti došlo ale k dalšímu zázraku, jelikož poblíž ležící soška Panny Marie Lurdské, která je uznávána jako patronka zázraků a uzdravení, tragédii přežila bez větších následků. Pamětní figurka svaté byla téměř netknuta, proto ji můžeme najít v kostele na Srní. Navzdory všem nepřijímáním situacím se vydává stále mnoho turistů, kteří věří v sílu přírody a pevné víry po stopách Hauswaldské kaple. Dokonce se pokračuje v osvědčených tradicích, zachovalo se i konání vyhlášené pouti, sice už se jí neúčastní stovky křesťanů jako dříve, ale hlavní je, že zůstala tradice zachována do až současnosti (ŠumavaNet.CZ, 2022).

Kintzl v této pamětní publikaci vysvětluje drastický dopad na celou Šumavu kvůli skutečnostem v padesátých letech, kdy bylo založeno hraniční pásmo a vojenský výcvikový prostor v oblasti mezi Čechami a Německem. Důsledkem jejich vzniku zmizela ze Šumavy spousta významných míst, které patřily k šumavským pokladům. Srovnáno se zemí bylo nespočet budov, pietních míst, kostelů sv. Vintíře byl využíván dokonce pro skladování vojenské munice a materiálu. Přeživší objekty v pohraničních obcích většinou sloužily jako kasárny, nebo velitelství. Výsledkem devastace bylo silné prořidnutí obyvatelstva vesnic a městeček, lidé raději přesídlili do klidnějších částí jejich domoviny, jelikož nechtěli být svědky takových činů (Kintzl 2004).

Hospody se změnilly v ubytovny pro vojáky, například z pohostinství na Rovině² se třísetletou tradicí se stal hotel Seno. Osada nacházející se 924 metrů nad mořem zvedla vždy náladu těm, kdo se do výšin dobelhali. Sotva sem dorazili, ulevilo se jim, jelikož si mohli dopřát zaslouženou přestávku a občerstvení po namáhavé cestě. Po druhé světové válce začalo místo jako stvořené pro zasloužený odpočinek pustnout, kvůli povinnému odsunu německého národa, velmi zeslábl počet původních obyvatel a noví se sem nehrnuli. Zchátralá usedlost sloužila jen vojákům, když se zrovna posilnění alkoholem neměli kde vyspat, spávali na seně, proto vznikl název hotel Seno. Rovina se rozpadala dál i potom, co zanikl vojenský prostor v devadesátých letech. Přece jen se však jednoho dne chalupa dočkala, jelikož si místo zamiloval muž s dobrým podnikatelským úmyslem. Pustil se do práce a na základech původního domu vystavěl přesně takovou chatu, která k Šumavě neodmyslitelně patří. Jako důkaz skvělého rozhodnutí pana

² Jedná se o místo s bohatou historií, jelikož první zmínky o usedlosti se objevují kolem roku 1700, chalupa Rovina se nachází poblíž Dobré Vody.

majitele zde dodnes stojí populární Chata Rovina, kde se člověk skvěle nají i vyspí. Díky majiteli Jurovi tak zůstalo legendární pohostinství zachováno (Kintzl 2004).

Výjimečnou se také stala obec Prášily, jelikož jako jedna z mála ustála hrůzy padesátých let. Přineslo to ale i spoustu nevýhod, protože byla obležena vojenským územím. Daná okolnost způsobovala spoustu obtíží a téměř nebylo možné se sem dostat. Několik z původního tisíce obyvatel se také rozhodlo svou domovinu opustit. Nechtěli být totiž součástí vojenských cvičení a poslouchat často střelbu na nedaleké vojenské střelnici. Tamější kostel bohužel neměl takové štěstí jako zbytek obce, jelikož byl na konci sedmdesátých let vyhozen do povětří obdobně jako Hauswaldská kaple (Kintzl, 2004).

Prášily se považovaly za významnou turistickou základnu, proto se zde nacházela i chata Klubu českých turistů s bohatou historií. Vesnice nabízela kvůli své skvělé poloze spoustu pěších tras, dodnes patří k důležitým východiskům pro turistiku. V posledních letech Prášily získaly zpátky svou neotřelou krásu a oklepaly se z těžkých chvil (Šumava.cz, 2022).

Na rozloučenou zvolil autor, co se týče krásy jeho srdci nejbližší, vísku Stodůlky, kterou už dnes nenalezneme. Musela totiž uvolnit místo s kouzelným výhledem na řeku Křemelnu, aby se zde mohla vybudovat raketová a dělostřelecká střelnice. Víška patřila mezi nejpůsobivější, každý detail hrál roli, a proto se zde nacházely nádherné chalupy, které nabízely ještě krásnější panoramata z úbočí vrcholu Křemelné. Stodůlkami šumavská pouť po místech známých i neznámých končí, na poslední stránce je ještě vyobrazen snímek pohádkovým výhledem až na horu Poledník, abychom si uvědomili, o jaké krásy jsme byly kvůli špatnému zacházení s obydlíem částí Šumavy ochuzeni (Kintzl, 2004).

Pokorný (Kintzl, 2004, s. 7) k tomu sděluje, že „Při přípravě této knihy jsme se zároveň pokusili najít odpověď na otázku, co bylo a je tomuto území společné po celá staletí. Při bližším pohledu se před námi objevuje krásná, zadumaná krajina, obestřená nádechem tajemnosti. Zadumanost a tajemnost je základním rysem šumavské krajiny po staletí a prozatím jí nic z této tváře nebylo. Právě tajemnost a krása nás okouzila a kvůli ní se sem tak rádi znovu vracíme.“

Pro tuto kapitolu jsem primárně čerpala z Kintzlova díla Zmizelý kousek Šumavy aneb Komu za to „díků“, kniha vyšla v roce 2004 a stala se autorovou prvotinou.

4.1 Zmizelá Šumava

Nejvíce se o Šumavu Kintzl zajímá ve svých třech dílech Zmizelé Šumavy, původně se mělo jednat pouze o seriál pro internetovou televizi Stream, daný pořad však sklídl nečekaný

úspěch a provázela ho taková popularita, že to vedlo autory projektu k vytvoření knižní podoby. Spolu s Janem Fischerem vydali tři díly *Zmizelé Šumavy* v tištěné podobě, které se staly bestsellery. Knihy jsou obohaceny i dobovými fotografiemi a obrázky, které za několik desítek let Kintzl nashromáždil. Díky tomu si čtenář může skutečně představit, jak to v našem regionu v minulosti vypadalo, a zároveň může podle fotografie ze současnosti porovnat, jak to v místech, kde se dříve žilo, vypadá dnes. Většina těchto míst bohužel zcela zmizela z našich map a nenalezneme po nich už ani památky (Kintzl, 2015).

Pomocí *Zmizelé Šumavy* se Kintzlovi povedlo něco jako nikomu jinému, dokázal totiž zapomenuté šumavské události z dvacátého století vyprávět takovým způsobem, že pomocí příběhů jako by znovu ožily. Čtenáři si tak mohou připomenout a zjistit, jaké okamžiky se zasloužily o vytvoření bohaté historie Šumavy a jak silný dopad a vliv měla na naše území druhá světová válka. Během listování mezi stránkami se člověku často zatají dech, jelikož si nedokáže představit, co všechno se v šumavském ráji v minulosti odehrálo. Každá publikace z dané trilogie obsahuje dvacet vyprávění, která jsou podložena pravdivými událostmi a z nich přímo vycházejí, možná právě autentičnost příběhů přilákala na stovky čtenářů. Kintzl se ve svých publikacích věnuje několika různým tématům, mezi ně se například řadí sklářské rodiny, americká armáda, skautský oddíl či rozpad morálních i duchovních hodnot. S obdobnou problematikou se můžeme setkat už v kronice Vavřince z Březové, jenž se zabývá ohavným zacházením ostatky českého krále Václava IV. Tudiž můžeme pozorovat, že se lidé k památce zesnulých chovají bez úcty a okázalosti již po staletí. Snad jednou takové zacházení s mrtvými z našeho světa vymizí, jelikož si obyvatelstvo nastaví správně morální hodnoty (Kintzl, 2015).

Kintzl se zmiňuje v prvním díle *Zmizelé Šumavy* i o rodině Karla Klostermanna, jehož otec patřil mezi velmi vážené lékaře, a proto si ho vyhledala zámožná rodina Abelů, u kterých byl několik let zaměstnán jako osobní doktor. Abelové patřili mezi významné sklářské rodiny na Šumavě a zasloužili se hlavně o výrobu tabulového a broušeného skla. Už podle názvu kapitoly *Tanec s mrtvolami* si dokážeme představit, že se nebude jednat o žádnou optimistickou příhodu. Sklářský rod působil na Hůrce, jednalo se o obec poblíž Železné Rudy zaměřenou na výrobu skla, postihl ji však tragický osud. Celá významná vesnice zmizela v padesátých letech dvacátého století z povrchu zemského, jelikož se nacházela v pohraničním pásmu železné opony a vojenského prostoru se střelnicí, zůstala pouze kaple sv. Kříže, která se kvůli své strategické poloze využila jako dělostřelecká pozorovatelná. Pod kaplí se nacházela podzemní krypta, kde bylo pohřbeno dvacet tři rodinných příslušníků zámožného rodu, spolu s nimi tam byl pochován i Josef Klostermann. Roku 1952 dochází na Hůrce k velkému zneuctění památky

zesnulých, jelikož alkoholem posílnění vojáci vnikli do krypty a rozhodli se skleněné rakve s nebožtíky vytáhnout ven, poté se s mrtvolami snažili tančit. Nakonec zahladili stopy po zneuctění tím způsobem, že je zakopali na dosud neznámých místech hůrského hřbitova, proto je možné, že se při návštěvě tohoto pietního místa procházíme po členech významného sklářského rodu. Svůj věčný odpočinek zde chtěl strávit se svým otcem i Karel Klostermann, ten se však naštěstí krutému osudu hrobky vyhnul, jelikož se nemohl dohodnout s tamějším farářem (Kintzl, 2015).

Kintzl se ve své tvorbě zabývá i sklářskými rodinami, můžeme tak pozorovat návaznost na Karla Klostermanna a jeho Skláře, jelikož i on se věnoval sklářskému průmyslu, který měl na Šumavě zapuštěné kořeny už po několik staletí. Tolik hutí a skláren jako zde se nikde po celé České republice nenacházelo. Šumava se totiž zdála být skvělým výchozím bodem pro sklářský průmysl, jelikož se v ní nacházelo všechno potřebné pro výrobu skla, tudíž dřevo, křemen a levná pracovní síla (Klostermann, 2005).

Klostermann i Kintzl se také zabývají zrozením i zánikem sklářského řemesla, které si nakonec své místo na Šumavě obhájilo. Můžeme zde dodnes navštívit sklářskou dílnu například v Hrádku nebo v Anníně blízko Sušice, kde se nachází i muzeum opěvující dlouholetou tradici šumavského skla (Kintzl, 2020).

Kintzl věnuje sklářství i několik dalších kapitol své knihy, mezi ně patří například Odysea jménem Gregori, kde se zabývá počátky sklářství v našem regionu. Za významný rozkvet sklářství v našem regionu však dodnes vděčíme Josefu Janu Maxmiliánovi Kinskému, tomu se v osmnáctém století podařilo přivést k nám přes Alpy z ostrova Morano z Itálie šestnáct sklářů, kteří se vyučili v kolébce sklářského průmyslu v Benátkách, za jejich působení u nás musel ale vydat spoustu peněz. Italové začali působit na Hůrce a Nové Studnici, život jim ztěžovala krutá zima, na takovou totiž na jihu nebyli zvyklí. Důsledkem nepříznivého klimatu se většina z nich už teplého počasí nedožila. Jediný Gregori krutost panenské přírody ustál, navázala na něj spousta sklářských generací a vděčíme mu za obrovský přínos pro náš kraj. Pak přišly ale neblahé časy a šumavské sklářství zažilo velký pád, když prášilské panství zdědili Schwarzenbergové, od té doby přestávalo být sklářství západočeskou dominantou a jeho síly stále slábly (Kintzl, 2020).

Kintzl se zabývá hlavně místy, jež v současnosti již nenajdeme, pomocí dokumentů a dobových fotografií nám ukazuje, jak zaniklé vesnice, osady, kostely či kaple skutečně vypadaly a kde je dnes najdeme. Bez jeho pomoci bychom je velmi těžko hledali. K jedním

z takových míst patří i bývalá obec Paseka, která se rozprostírala na Slatinném a Zhůřském potoce, díky síle vody byl tak podporován tamější průmysl, například kovárna, bednárna či Velké dílo, německy Gross Werk. Ve více se o obživu obyvatelstva zasloužil Glasserwaldský mlýn, ve kterém se mlela mouka, kvůli tomu zde vznikla i větší hospodářství a lidem se tady dařilo. Vznik železné opony pohřbil jako spoustu jiných vesnic i Paseku a zmizelo místo, kde žila i vyrůstala spousta pracovitých, šumavských generací, za jedinou vzpomínku na minulost můžeme považovat mohutný smrk. Jehličnan zde stojí dodnes a kdyby uměl mluvit, určitě by nám toho spoustu pověděl. Podobný osud jako vesnici Paseku postihl spoustu dalších míst, mezi ně se řadí Torfstich, Juránkova chata (Kintzl, 2015).

Juránkova chata se opět vztahuje ke Karlu Klostermannovi, jelikož byl nevlastním otcem Army Juránka, jenž patřil k významným šumavským lyžařům. Juránek se velice zasloužil o výstavbu chaty, která se měla stát základnou pro plzeňský Ski-klub, proto po něm byla pojmenována. Stavení však po několika letech postihl požár, i přesto chtěli však lyžaři zachovat na tuto chatu památku a vznikla chata novodobá. Zázemí vybudované pro lyžaře sloužilo vojákům druhé světové války, dopadlo ale stejně jako předchozí stavení. Do třetice všeho nejlepšího byla chata naposledy obnovena, ani třetí pokus nevyšel a v místech bychom dnes našli už jen trosky po původním obydlí (Kintzl, 2015).

Dalším tématem, kterému se Kintzl ve Zmizelé Šumavě podstatně věnuje, jsou významní a pozoruhodní rodáci. Zabývá se například léčiteli a ranhojiči, kteří používali zcela jiné léčebné postupy, než jsou uplatňovány v dnešní moderní medicíně. Léčitelé pomáhali hlavně chudým lidem z odlehlých vesnic, jelikož neměli dostatek peněžních prostředků, aby si mohli dovolit lékařskou péči, navíc by jim cesta za doktorem trvala několik hodin. Mezi mistry ve svém oboru se řadil Karl Weishäupel zvaný Berichter, pocházel z Horské Kvildy a říkalo se, že získal své léčitelské znalosti i schopnosti jako dar od Boha. Vědomosti si ještě více rozšířil během druhé světové války, kde působil ve zdravotní službě. Berichter pocházel z dobře zabezpečené rodiny, a protože neměl o peníze nouzi, poskytoval pacientům své služby zcela zdarma. Vykloubené a zlámané končetiny zvládal napravit jako vystudovaný lékař. Berichter dokázal i nemožné a vyléčil malého chlapce, jenž si velmi vážně poranil nohu během lyžování. Jeho stav se v nemocnici jen zhoršoval, protože doktoři nechtěli, aby skončil v nemocnici, byl z nemocnice propuštěn domů. Naštěstí se nebohý hoch dostal do péče zmiňovaného léčitele, jenž o něj několik týdnů pečoval a pomocí svých praktik mladíkovo nohu zachránil. Další zimu se chlapec mohl opět vrátit k bílému sportu. Karl Weishäupel odváděl tak pečlivou práci, a proto byl i lékaři považován za odborníka. Posledním hvězdným léčitелеm na Šumavě se stal

velmi známý páter František Ferda, ten pocházel ze Sušice. Kvůli své popularitě byl vyhledáván stovkami lidí a svými rukama dokázal vyléčit nespočet nemocných pomocí svých ověřených přístupů. Důvěřoval síle matky přírody, proto mu lidé naprosto věřili a nevadilo jim si kvůli legendárnímu šumavskému rodákovi vystát dlouhou řadu (Kintzl, 2020).

Autor vypráví také o tragickém osudu patnáctileté Marušky, nešťastná událost se odehrála šestého května 1945 v malé obci Zvíkov. Zatímco v Sušici oslavovali osvobození Američany, na vesnici truchlili za nebohou dívkou. Maruška Klímová vyrazila se svou přítelkyní na nedělní mši do Hlavňovic, kam dívky docházely pravidelně. Zpáteční cesta z kostela se jí však stala osudnou, jelikož se i přes varovné signály od tamějších obyvatel vydala domů ve chvíli, kdy se začali blížit ke Zvíkovu američtí vojáci. Ty totiž postihla pátého května obrovská ztráta, protože deset z nich přišlo o život kvůli pasti, kterou na ně nastražili Němci. Kvůli uplynulým událostem se vojáci neustále drželi ve střehu, nechtěli totiž, aby se opakoval další incident. Jakmile děvčata zahlédla osvoboditele, dala se na útěk (Kintzl, 2019).

Nešťastnou náhodu způsobila Maruščina čepice, která se příliš nelišila od pokrývek německých vojáků. Proto se jeden z Američanů nechal zmást a zamířil samopalem na dívky. Maruška se bohužel zásahu nevyhnula, byla postřelena a utrpěla vážné zranění. Vypjatá situace způsobila další těžkosti, jelikož silnice byly neprůjezdné kvůli vojenské technice, tudíž se k Marušce nemohl dostat lékař. Nakonec nebohé děvče odvezla armáda, ale nikdo nevěděl kam, rodiče se marně snažili svoji milovanou dceru najít, ale o její smrti se dozvěděli až po měsíci. Maruška již byla pochována v Klatovech, rodiče ji ale chtěli mít u sebe v rodinné hrobce, z toho důvodu se uspořádal velkolepý pohřeb k uctění její památky. Američané se za svůj fatální omyl nikdy neomluvili, až díky seriálu Zmizelá Šumava se o dané události dozvěděli, roku 2019 se během spanilé jízdy s americkými konvoji zastavili na pietním místě a vzdali tak hold zesnulé dívce (Kintzl, 2019).

Kintzl ve své publikaci nezapomněl ani na šumavské obry, konkrétně na toho posledního, Seppa Rankla. Jednalo se o velmi statného a silného muže, jenž se svou výškou nápadně lišil od normálních smrtelníků. Sepp Rankl se původně jmenoval Josef Klostermann, působil na samotě Ranklov, díky tomu získal Josef danou přezdívku. Sepp pocházel z velmi početné rodiny, a jelikož se mohl pyšnit samými dobrými vlastnostmi a k tomu ještě rozsáhlými dovednostmi, které podporovala jeho stavba těla, stal se nejlepším adeptem ze všech devíti sourozenců, aby se po smrti otce začal starat o chod a hospodářství na jeho rodné samotě. Sepp byl kvůli své skvělé a vřelé povaze velmi oblíben, po celé Šumavě se o něm tradovala spousta

neuvěřitelných příběhů, ty lidem jen potvrzovaly, že je opravdu silný i urostlý jako skála (Kintzl, 2015).

Šumavský obr se řadil mezi velmi zbožné obyvatele, jeho srdce si získal kostel v Nicově, kam pravidelně docházel na mše a na významné svátky daroval faře beránka či telátko. Po dlouhém přemlouvání prodal Josef nakonec svou rozsáhlou usedlost, jelikož mu ve stáří už docházely síly, považoval to za správné rozhodnutí a odstěhoval se do Jáchymova poblíž Stach. Zde však truchlil po nicovském kostele a nebyl šťasten. Jelikož ho lidé stále vnímali jako velkou senzaci, tak Seppa jednoho dne poprosili, jestli by ho mohli zvětšit pomocí fotografie, ten však odmítl. Kašperskohorští na Seppa však vyžráli, vytvořili podvodné psaní, které mělo být posláno od samého biskupa, Sepp tedy na fotografování kývl, cítil totiž určitou povinnost uposlechnout významného služebníka církve. Legendární snímek zůstal zachován dodnes, díky černobílému obrázku víme, jak skutečně poslední šumavský obr vypadal. Dokonce podle něj byl pojmenován i současný Hotel Rankl, který vznikl na místech, kde se nacházela Seppova nejoblíbenější hospoda (Kintzl, 2015).

Mezi osobnosti šumavského ráje neodmyslitelně patří významný kastelán, který působil na hradě Kašperk. Císař Karel IV. ho nechal ve 14. století postavit na ideálním místě, jelikož se nacházel na trase, kudy vedla Zlatá stezka, proto nabízel výhodnou pozici pro sledování pohraničního i obchodního dění. V šestnáctém století začala ustávat těžba zlata, důsledkem toho zeslábl zájem o hrad a strážce zlata chátral až do sedmdesátých let minulého století. Poté o něj konečně projevil zájem Národní památkový ústav, z toho důvodu můžeme dodnes obdivovat dvě charakteristické věže, jež stráží i dohlížejí na milovanou Šumavu. Kašperk můžeme považovat za skutečnou dominantu celých Čech, jelikož se jedná o hrad v nejvyšší nadmořské výšce na našem území. K dalším zajímavostem se řadí skutečnost, že byl postaven za pouhých pět roků (Kintzl, 2019).

Proslulý kastelán se jmenoval Karel Blahout, ale než se začal starat o hrad, přihodilo se mu spousta zajímavých životních osudů. Blahout patřil mezi špičky v orientaci na Šumavě a trasy uměl nazpaměť, kvůli rozsáhlým znalostem terénu lidé využívali jeho služby převaděče i na konci čtyřicátých let. Danou činností však velmi riskoval, netrvalo dlouho a jednu skupinku lidí cestou pryč ze země zadrželi. Nikdo nezapomněl při výslechu zmínit ani Karla Blahouta, to s sebou neslo fatální následky, jelikož přišel o všechnu majetek, dokonce skončil ve vězení. Kašperk si ho do služby povolal roku 1972, lidé si ho velmi oblíbili, protože během prohlídek uměl návštěvníky hradu upoutat neskutečnými příběhy a záhadami. Zároveň se posluchači

během procházení po hradě tak pobavili, že je další dny ještě bolelo břicho od smíchu, kastelán vyprávěl příběhy či legendy po svém, a to se publiku zkrátka náramně zalíbilo. Blahoutovu pozici již zastupuje někdo jiný, také velmi šikovný, ale legendárnímu panu kastelánovi se už nikdo nevyrovná (Kintzl, 2019).

Kintzl nezapomíná na šumavskou historii ani z kriminálního hlediska, jelikož si je vědom, jaké trestné činy se zde odehrály. Na Filipově Huti došlo dokonce k trojnásobné vraždě, za nevyjasněných okolností totiž zemřel otec Karel Gruber i jeho dva synové Emil a Karel. Původně byl vyšetřován z trestného činu hlavně třetí syn František Gruber, protože se zdálo, že zabil své příbuzné, aby se stal jediným dědicem rozsáhlé usedlosti. Postupem času však policie dospěla ke zcela převratnému závěru, a jelikož takovou zápletku nikdo neočekával, všichni byli velmi zaskočení. Zjistilo se, že vraždila chamtivá žena, manželka Františka Grubera. Vraždila kvůli starosti, kterou ji způsoboval její tchán a dva švagři, brala je jako zbytečné příživníky jejich domácnosti, tudíž se jich bez milosti zbavila. Všechny tři postupně otráвила stejným způsobem, použila jed na myši jako dochucovadlo jídla pro jednotlivé oběti, mezi vraždami si však nechala odstup (Kintzl, 2015).

Kvůli intoxikaci třech mužů byla Emílie Gruberová odsouzena roku 1935 k trestu smrti. Po zveřejnění rozsudku nastal nečekaný zvrat, protože Emíliina rodina usilovala ze všech sil, aby se jejich dcera a sestra vyhnula krutému osudu. Nakonec se dostal dopis o okolnostech a příčinách trojnásobné vraždy až do Prahy k panu prezidentovi T. G. Masarykovi, který nakonec žádosti vyhověl a nejvyššímu trestu se vyhnula. Vyšlo totiž najevo, že se k Emílii choval starý Gruber jako ke své poddané a nebál se ji ani uhodit. Nejvíce starostí jí způsobovala péče o jeho dva postižené syny, již se Emílie rozhodla chladnokrevně odstranit, rodinu tak připravila o tři členy. Po několika letech byla prezidentem Antonínem Zápotockým vyhlášena amnestie, z toho důvodu byla vražedkyně Emílie Gruberová z vězení propuštěna a dostala se konečně na svobodu (Kintzl, 2015).

Na Šumavě se však odehrál trestný čin, jenž doposud nedá českým kriminalistům spát. Na samotě s původním názvem Christelhof se udály takové příběhy, z kterých dodnes mrazí. Ironií osudu však je, že byla usedlost přejmenována po druhé světové válce na Pohádku, jelikož nabízela vskutku kouzelný pohled na Šumavu. Roku 1828 vypukl ve vedlejší obci ničivý požár, tamější obyvatelé podezřívají ze žhářství starou babiznu, která byla známá pro své čary i bylinné nápoje kouzelných či katastrofálních účinků. Lidé nechtěli, aby se daná tragédie opakovala a rozhodli se ježibaby bez milosti zbavit, bydlela blízko samoty, kde na ní zaútočili

a ztrestali ji. Než žena vypustila duši, stačila uvalit kletbu na Christelhof. Dodnes lidé věří, že samota byla opravdu prokleta, jelikož od té doby se zde odehrává jedna hrůza za druhou (Kintzl, 2019).

Usedlost nepřinesla štěstí nikomu z majitelů, asi proto se tak často střídali, kdo by taky chtěl žít v chalupě, kde by na vás působily paranormální jevy, jež by vám nedaly spát. Německá rodina přišla během obývání Pohádky o dva syny a třetí byl ve vážném zdravotním stavu. Ani dalším obyvatelům se tu nežilo dobře, matka dvou dětí se totiž zbláznila a jednoho dne se smyslů zbavená vydala se svými potomky do lesa, ale nikdy už nepřišla zpět. Její manžel pak trpěl zármutkem, a tak kvůli ztrátě spáchal sebevraždu. Předposlední majitelce se taky nežilo pohádkově, necítila se v bezpečí. Raději se tedy odstěhovala k příbuzným, kde věřila, že se jí bude dařit lépe (Kintzl, 2019).

Největší záhadou se však stal poslední nájemce Ivan Roubal, nastěhoval se roku 1989, lidé z okolních vesnic ho považovali za milého, spořádaného člověka. Jediné, čeho se tamější obyvatelé všimli, bylo ošklivé chování k dobytku. Prasata kvičela neustále hlady a kůň zemřel na následky bití a špatné péče. Jednoho dne sousedstvím otřásla nečekaná zpráva o jeho zatčení, které zprostředkovala zásahová jednotka. Zjistilo se totiž, že se jedná o chladnokrevného, sériového vraha. Ivan Roubal zabíjel lidi, aby se mu lépe vedlo po ekonomické stránce. Oběti většinou spoutal do kozelce takovým způsobem, že se samy zardousily. Dodnes nevyšlo na povrch, kolik lidí Roubal usmrtil, jelikož se nenašla žádná těla, mluví se však o osmi vraždách. Dvou mrtvol z Klatovska se měl dokonce zbavit pomocí svých hladových pekingských prasat, jež nebožtíky kvůli nedostatku jídla pozřela. Ivan Roubal se tak zapsal mezi legendy české kriminalistiky a řadí se mezi nejbrutálnější masové vrahy na našem území, za své trestné činy byl odsouzen na doživotí, během nejvyššího trestu ve vězení zemřel. V roce 1997 opustil usedlost, od té doby se o ni nikdo nestaral. Chalupa rychle pustla, začala se rozpadat, k tomu dopomohl i rozsáhlý požár před dvanácti lety. Dodnes na Pohádku míří nespočet zvědavých turistů, měli by být však opatrní a vyhýbat se vnitřním prostorům kvůli nebezpečí. Hrozí totiž, že se celý dům může časem rozpadnout. Na místě se vyskytuje pochmurná, pesimistická atmosféra a pro slabší povahy bych návštěvu nedoporučovala, říká se, že negativní energie stále samotu ovládá (Kintzl, 2019).

Mým hlavním zdrojem pro psaní kapitoly o Zmizelé Šumavě byla trilogie Zmizelá Šumava, která vyšla i v podobě oblíbeného internetového seriálu.

5 EMIL KINTZL JAKO LYŽAŘ

Emil Kintzl se celý svůj život věnuje aktivně sportu a elán k pohybu ho neopouští ani v jeho osmdesáti sedmi letech, s manželkou Nad'ou stále provozuje pěší turistiku a řadí se spolu mezi nejstarší šumavské značkaře. Kintzl zůstal i nadšeným cyklistou, jen vyměnil své klasické kolo za elektrokolo. Nejvíce si však jeho srdce získalo lyžování, o tom svědčí jeho velmi početná sbírka lyží, z které většinu daroval do expozice Historie lyžování na Železnorudsku, jedná se o jediné lyžařské muzeum na Šumavě, které vzniklo v roce 2010 a Kintzl se značně přičinil o jeho založení a realizaci (Sádlíková, 2010).

Kintzl se začal věnovat lyžování již jako dítě, v rodné Praze se však setkal jen s trochou sněhu a sáňkováním, až po přesunu s rodinou do Sušice roku 1939, kde se provozoval bílý sport pod rozhlednou Svatobor, se začal této pohybové aktivitě naplno věnovat, jelikož Šumava nabízela skvělé podmínky pro tuto zimní aktivitu. Roku 1975 musel Kintzl kvůli režimu opustit místo učitele na Kašperských Horách a zahájil tak novou etapu svého života, kdy se stal topičem v kašperskohorské kotelně. Změna profese způsobila, že se mohl lyžování daleko více věnovat a rozvíjet v něm své dovednosti a zkušenosti, tudíž se účastnil různých lyžařských školení, kurzů, akcí a závodů. Několik let vedl i lyžařskou školu a tato práce ho velice naplňovala (Kintzl, 2008, s. 9-15).

Navzdory potěšení, které mu lyžování způsobovalo, ho připravilo o to nejcennější, o jeho vlastní dítě. Petr Kintzl se řadil mezi velmi nadané lyžaře a často se účastnil závodů ve sjezdu po celé České republice. Osudovým se mu však stalo mistrovství České republiky roku 1979 ve Špindlerově Mlýně, kdy se mu během sjezdu zasekla lyže ve sněhu a vjel do lesa, kde narazil v obrovské rychlosti bokem do stromu. Petra odvezla záchranná služba při vědomí do vrchlabské nemocnice, kde vážným zraněním bohužel podlehl, a ještě téhož dne opustil svou rodinu navždy, dožil se pouhých dvaceti jedna let. Kintzl s manželkou na syna nikdy nezapomněli a stále truchlí kvůli ztrátě milovaného potomka. Petru Kintzlovi byl na památku zhotoven pomníček na Šumavě u sjezdovky na Špičáku, jenž tam nalezneme dodnes (Kintzl, 2019, s. 112).

5.1 O počátcích lyžování na Šumavě slovem i obrazem

I přes tragický osud autorova syna zůstaly lyže jeho srdci blízké, a jelikož patřilo lyžování k jeho celoživotním zálibám a spoustu toho o něm věděl, a ještě více toho o něm chtěl zjistit, rozhodl se sepsat knihu o lyžařských počátcích na Šumavě, v daném díle velmi podrobně

popisuje zrod šumavského lyžování, líčení doprovází i dobové fotografie a snímky, které Kintzl po celý svůj život nasbíral, nebo si půjčil z archivů a od známých. Na českém území vzniklo už několik publikací věnujících se počátkům bílého sportu, avšak v těchto dílech se autoři příliš nezabývají Šumavou. Hampl (Kintzl, 2008, s. 7) uvádí, že „touto knihou tak Emil Kintzl, možná mimovolně, zaplňuje mezeru v naší lyžařské publicistice orientované na historii.“ Kintzl strávil spoustu času usilovným bádáním. Autor čerpal z různých knih zabývajících se zimním sportem na našem území, odborné články i dokumenty tvořily pak východisko pro jeho dílo. Co se týče způsobu vyjadřování, zpracoval knihu po svém a skutečnosti v této publikaci podal odlehčeným způsobem. Autor se hlavně snažil předat své informace dalším generacím, chtěl čtenáře zaujmout, pobavit a poučit, jak to na Šumavě s tím lyžováním doopravdy začalo a zmíněný cíl rozhodně splnil, Povedlo se mu vyvrátit i několik klíšé, které o počátcích bílého sportu na našem území kolovaly (Hampl, 2008, s. 7).

Za doložení informací o počátcích lyžování v našem kraji se nejvíce zasloužili pan Roman Lang a Karel Hampl, již důkladně zanalyzovali nespočet lyžařských časopisů, publikací, periodik a spoustu dalších zdrojů, které pomohly vzniknout této knize. Kintzl čerpal informace i od našich německých sousedů, ti si totiž hory v pohraničí velmi oblíbili a zůstali jim věrní dodnes (Kintzl, 2008, s. 178).

Železnorudsko se stalo rájem lyžařů od okamžiku, kdy zde byl dostavěn železniční tunel pod horou Špičák, nad tunelem stála dřevěná kantýna, kterou kvůli svému podnikatelskému cítění koupil Jan Prokop a provedl pár oprav vedoucích k založení slavné Prokopárny. Jan Prokop byl označován za velmi vstřícného a správného hostitele, a jelikož si ho návštěvníci tak zamilovali, získal přívlastek Otec Prokop. Za velmi zajímavý fakt považuji, že mu tak jako první začal říkat spisovatel Jan Neruda, daná okolnost jen svědčí o tom, jak zajímavá klientela tento pension navštěvovala. Prokopovi však nevděčíme jen za přínos ve smyslu lyžařské základny, ale i za jeho potomky, jelikož jeho synové se řadili mezi velmi nadané lyžaře a propagátory bílého sportu. V roce 1894 zavítali na Šumavu i první pražští lyžařští nadšenci, kteří si místní podmínky tak oblíbili, že zde roku 1902 zorganizovali i první lyžařské přebory. Po velkolepých začátcích přišly však zlé a nepřející časy, nejprve zasáhla pohostinství válka a poté Vítězný únor, a nic už nebylo tak jako dřív (Kintzl, 2008, s. 15-25).

V knize se dále dozvídáme spoustu zajímavých informací například, že první skandinávské lyže vlastnil Josef Rössler-Ořovský, jenž si je přímo ze severu objednal. Jak už v každém oboru bývá zvykem, každý se pere o prvenství, pomocí této publikace se však dospělo

k převratným závěrům, zjistilo se, že první lyže na českém území nebyly vyrobeny v Krkonoších roku 1893, ale na Šumavě roku 1890 a zhotovil je sám hajný z okolí Smrčiny. Za pět let si mohl pořídit lyže už skoro každý, stačilo k tomu jen osm marek (Kintzl, 2008, s. 31-35).

Na počátku dvacátého století se zahájil provoz takzvaných lyžařských vlaků, které svázely obyvatele Německa i Česka na Železnou Rudu za sportovními účely a paralelně se s tím se začaly objevovat i první lyžařské spolky (Kintzl, 2008, s. 36-37).

V důsledku narůstajícího zájmu o bílý sport vznikly spousty lyžařských odborů, k významným spolkům se řadili Lyžaři Klatovy, nejprve se jim plzeňští konkurenti smáli, ale Klatováci jim ukázali svou vervou a horlivostí, že se jim mohou rovnat, k tomu jim pomohl legendární trenér Karel Hampl. Vedle lyžařských spolků se lidé začali zajímat i o trénování mladistvých, a tak získal lyžařský výcvik své místo ve školních osnovách. Nakonec se stalo lyžařské cvičení povinným i pro vojáky, kterým mohlo být mnohdy velmi užitečné. Začali si pro sebe pořádat i závody, konající se například na Zadově (Kintzl, 2008, s. 87-103).

Centrem šumavského lyžování se pyšnil Špičák, k tomu však až moc pevně přilnuli Němci, z toho důvodu situace vyžadovala nalezení dalšího kopce. Netrvalo dlouho a trojice plzeňských nadšenců objevila Čerchov, k této skupině se řadil i Arna Juránek, který byl nevlastním synem Karla Klostermanna, ten se zasloužil o výstavbu rozhledny na Čerchově. Ve dvacátých letech dvacátého století se začalo závodit s pořádným nadšením, jelikož lidé toužili také po skokanských závodech. Netrvalo dlouho a důsledkem velkého zájmu vznikl na Šumavě první skokanský můstek. Od té doby se začala pořádat jedna soutěž za druhou a objevovaly se nové disciplíny, například slalom. K významným pořadatelům závodů se později řadil Český skiklub, jenž si velmi hleděl svých rozhodčích. Ti se museli řídit podle daných pouček a zajistit plynulý chod zimních sportovních akcí (Kintzl, 2008, s. 39-47).

Za protektorátu Čechy a Morava však došlo k velkému zvratu, jelikož byli lyžaři ochuzeni o hory, které se tyčily na hranicích s Německem. Nelibá situace potřebovala rychlé řešení, tudíž byla objevena nová místa pro vykonávání bílého sportu, mezi nově nalezené lokality patřily například Stachy, Zadov, Kůsov a Jaroškov. Nejvyšší horou, na níž si mohli lyžaři zajezdit, se tak stal Javorník s nadmořskou výškou 1065 metrů, proto získal hodnost nové šumavské základny pro lyžařské nadšence. Dodnes zde funguje vlek a lidé sem míří za bohatou sněhovou nadílkou, navíc mohou na vrcholu kopce navštívit Klostermannovu rozhlednu, nabízející krásný výhled do širokého okolí (Kintzl, 2008, s. 143-151).

Kniha se celkem skládá z dvaceti tří kapitol, další z nich pojednávají například o sáňkování, správné péči o lyže, lyžařích ze Strakonice či chatách na hřebenech. Poslední kapitola je věnována lyžařskému pozdravu, kterým bylo původně norské slovo skol, později se však zjistilo, že daný výraz nemá se zimním sportem nic společného a znamená na zdraví. Z určitých důvodů bylo tak novou zdravicí zvoleno slovo zdar, Kintzl se s námi i přesto loučí původním pozdravem skol (Kintzl, 2008).

Bohužel se Kintzlovi láska k bílému sportu stala osudnou stejně jako jeho synovi Petrovi, ten podlehl vážným zraněním během lyžařských závodů, které se konaly v roce 1979 v Krkonoších. V sobotu 12.3.2022 došlo ke střetu mezi panem Emilem Kintzlem a jiným lyžařem na zledovatělé ploše v lyžařském středisku na Kašperských Horách. Pro pana Kintzla kvůli kritickému zdravotnímu stavu přiletěl vrtulník a dopravil ho do plzeňské nemocnice. Na následky pádu na lyžích nás šumavská legenda ve věku 88 let opustila navždy v pondělí 14.3.2022. Nešťastná nehoda se udála na sjezdovce jeho srdci nejbližší, jednalo se o kopec Lišák, který sám Emil Kintzl několik let zpět objevil a přišel s myšlenkou, aby se zde začalo lyžovat. Proto považují za velmi smutné, že se Kintzlova poslední jízda na lyžích udála na místě, o jehož tradici, která trvá dodnes, se nejvíce zasloužil právě on, nezapomenutelná šumavská ikona (Marie Míková, 2022, s. 20).

Datum úmrtí šumavské legendy se navěky zapíše mezi nejsmutnější dny, které Šumava zažila. Kintzlova smrt otřásla celou Šumavou, určitě i jinými částmi naší republiky, jelikož se nejvíce zasloužil o propagaci národního parku. Z toho důvodu vyšlo nespočet článků v různých časopisech, novinách či na internetu o jeho tragickém odchodu. Všichni uctívají památku člověka, jenž znal Šumavu do posledního detailu jako nikdo jiný, o daném faktu svědčí výňatky z článků. „Je to strašné. Šumava přišla o svoji součást. Emilův odkaz, který tady zanechal, bude žít s dalšími generacemi. Děkujeme za to, co pro Šumavu celý svůj dlouhý život dělal. Teď na něj čekají nebeské sjezdovky. Odpočívejte v pokoji a upřímnou soustrast rodině,“ vzkázal Brož (Loudová, 2022). Richard Brož s Emilem Kintzlem dlouhodobě spolupracoval na jeho vlastním projektu s názvem We Love Šumava, pořádali spolu přednášky a pomáhal i při vytvoření deskové hry.

K úmrtí šumavské legendy se vyjádřil i zástupce Národního parku Šumava. „Je to obrovská ztráta. Bude nám chybět, člověk tak vitální, byť mu bylo 88 let. Emil Kintzl k Šumavě patřil, dokázal ji popularizovat v dobrém slova smyslu. Je neuvěřitelné, co pro Šumavu udělal a dokázal. Byť jsme v některých věcech nenacházeli společnou řeč, především v rámci

zpřístupnění Šumavy, tak přesto si ho vedení Národního parku Šumava váží. Byl to ochránce přírody. Je to velmi smutné a velmi nás tato ztráta mrzí,“ řekl mluvčí NPŠ Jan Dvořák pro Deník.cz (Loudová, 2022).

Důkazem nesmírné oblíbenosti a popularity se stalo poslední rozloučení s panem Emilem Kintzlem, v pátek 18. 3. 2022 se sešlo v Kašperských Hrách před kostelem sv. Markéty na stovky lidí, aby naposledy vzdali hold šumavskému patriotovi. Na pietním místě se sešli blízcí přátelé, rodina, starostové měst, zástupci různých spolků i nespočet obdivovatelů Kintzlova díla a odkazu, který po sobě zanechal v podobě jeho literární tvorby o Šumavě. Následující den, v sobotu, proběhlo na Emilovu památku setkání lyžařů všech generací. Příznivci bílého sportu se sešli na sjezdovce jeho srdci nejbližší v Kašperských Horách. Uctili zde na kopci jeho památku takovým způsobem, jakým by se to známému sběrateli lyží rozhodně líbilo. V bistro U Emila si na věčnou čest a slávu šumavské legendy přítomní sportovci naposledy připili (Míková, 2022, s. 20).

6 ZÁVĚR

Šumava se řadí mezi nejkrásnější pohoří na území České republiky, Emil Kintzl si danou skutečnost patřičně uvědomoval, proto si ji tak zamiloval a navždy si získala jeho srdce. Není tedy náhoda, že se zde odehrává autorova veškerá tvorba. Ve svém díle zmapoval jeden ze čtyř národních parků hned z několika pohledů. Hlediska se lišila podle profese či životní etapy, kterou si tvůrce v osobním i veřejném životě právě procházel. Můžeme tak pomocí publikací poznávat Šumavu očima učitele, lyžaře i šumavské legendy, znající každý zapadlý kout tamější přírody. Autor během svého dlouhého a zajímavého života získal nespočet vyčerpávajících informací a poznatků o pohoří, kde rysové a tetřevi dávají dobrou noc.

Kdyby Kintzl nepůsobil nepřátelsky vůči komunistickému režimu, tak by nebyl odstraněn z pozice učitele a nezačal by nikdy pracovat v kotelně. Právě profese topiče ho však dovedla ke sběratelské činnosti a dostal se díky ní k autentickým černobílým snímkům, které by jinak nespátřily světlo světa. Právě pomocí dobových fotografií vrátil autor život neuvěřitelným šumavským příběhům, jež by nám jinak zůstaly utajeny. Nakonec tedy můžeme považovat autorovu změnu zaměstnání za velice převratnou a prospěšnou, jelikož by se jako učitel nikdy nemusel dostat k informacím nashromážděným během vykonávání práce topiče v Kašperských Horách.

Nejznámější a velmi populární se stala Kintzlova trilogie s režisérem Janem Fischerem. Jedná se o proslulou Zmizelou Šumavu, která se původně vyskytovala jen v podobě seriálu s dokumentárními prvky na internetové televizi STREAM. Daná spolupráce velmi zvýšila pozornost o významnou šumavskou osobnost i o její dílo, zároveň se zasloužila o významné přiblížení šumavské historie široké veřejnosti. Tento seriál předává divákům zábavnou formou zajímavé informace o dějinách národního parku, jednotlivé díly trvají několik minut a mají stručný a jednoduchý obsah. Kvůli daným faktům považuji videa Zmizelé Šumavy za vhodná doplnění vyučovacích hodin. Projekce příběhů by se dala zařadit do hodin zeměpisu, dějepisu či českého jazyka. Jelikož Emil Kintzl působil část svého života jako učitel, může být inspirací i pro současné pedagogy, protože jeho hodiny byly zábavné a dokázal děti vlastními způsoby motivovat ke vzdělávání. Jeho kniha Učitel na Šumavě také nabízí zajímavé srovnání mezi současným a minulým pojetím školství.

Pan Emil Kintzl se stal navždy nedílnou součástí Šumavy, ke které bude navěky patřit. Nikdo národní park neznal lépe než on, nesmírně se zasloužil o propagaci a následné zvýšení

zájmu o Šumavu samou. Na odkaz, který po sobě zanechal dále navazují šumavští rodáci, snažící se zmizelou Šumavu změnit na otevřenou.

Bylo mi obrovskou ctí, že jsem pana Emila Kinzla mohla osobně poznat a setkat se s ním, jelikož ho považuji za největšího šumavského patriota. Rozhovor s autorem mi zůstane v paměti již navždy, jednalo se o člověka s neskutečnou energií, kterou bych přála každému z nás. Díky svému nezastavitelnému elánu dokázal publikum upoutat i pobavit, proto ho lidé měli tak rádi. O jeho oblíbenosti svědčí bohatá sbírka dopisů od jeho obdivovatelů z Čech i zahraničí, do kterých jsem měla možnost nahlédnout. Život si zkrátka uměl užívat a ani v osmdesáti osmi letech se věkem nenechal při žádné aktivitě omezovat, bohužel se mu daná skutečnost stala osudnou. Velmi mě mrzí, že se autor nedožil dokončení mé kvalifikační práce, jelikož by si mohl přečíst stránky, které oslavují jeho život i literární a mediální tvorbu věnovanou Šumavě.

Má bakalářská práce se stala prvním rozsáhlým dokumentem, který se zabývá a popisuje život i dílo pana Emila Kintzla, proto může posloužit jako výchozí bod pro další odborné či populárně naučné texty o daném autorovi.

RESUMÉ

V této bakalářské práci byl představen život a tvorba šumavské legendy, Emila Kintzla. Konkrétně byly v práci rozebrány autorovy knihy *Zmizelý kousek Šumavy aneb Komu za to „dik“?* z roku 2004, *O počátcích lyžování na Šumavě slovem i obrazem* z roku 2008, *Zmizelá Šumava* z roku 2015, *Zmizelá Šumava 2* z roku 2019, *Učitel na Šumavě* z roku 2019 a poslední díl z trilogie *Zmizelá Šumava 3* z roku 2020. Všechna zmíněná díla byla v práci zanalyzována a propojena s autorovým profesním i osobním životem. Výsledkem je tedy autobiografická analýza, která pojednává o vztahu k národnímu parku Šumava, lásce k rodině a sportu. V bakalářské práci je také detailně popsáno období, kdy Emil Kintzl působil jako učitel na základní škole.

This thesis has introduced the life and work of a legend of the Bohemian Forest, Emil Kintzl. Specifically it analyzed his works, *The lost piece of the Bohemian Forest AKA who to „thank for“?* from the year 2004, *The beginnings of skiing in the Bohemian Forest, spoken and shown* from the year 2008, *The lost Bohemian Forest* from the year 2015, *The lost Bohemian Forest 2* from the year 2019, *A teacher in the Bohemian Forest* from the year 2019 and *The lost Bohemian Forest 3* from the year 2020. All of the mentioned works were analyzed and connected to the author's professional and personal life. As a result we get an autobiographical analysis which deals with his relationship to the Bohemian Forest National Park, to his family, and sport. The thesis also described in detail the time when Emil Kintzl worked as a primary school teacher.

7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní

ANTON, Miroslav, 2021. *Plzeňský kraj*. Plzeň. Emil Kintzl, šumavská legenda. 19(6), 10-11.

KINTZL, Emil a Jan FISCHER, 2015. *Zmizelá Šumava*. Praha: Kniha Zlin. Stream. 160 s. ISBN 978-80-7473-297-3.

KINTZL, Emil a Jan FISCHER, 2019. *Zmizelá Šumava 2*. Praha: Kniha Zlin, 168 s. ISBN 978-80-7473-902-6.

KINTZL, Emil, 2004. *Zmizelý kousek Šumavy aneb Komu za to „dik“?*. Kašperské Hory: Ing. Karel Pokorný. ISBN 80-239-4182-8.

KINTZL, Emil, 2008. *O počátcích lyžování na Šumavě slovem i obrazem*. Plzeň: Insyst. 180 s. ISBN 978-80-254-1216-9.

KINTZL, Emil a Jaroslav SOUKUP, 2019. *Učitel na Šumavě: Emil Kintzl vypráví Jaroslavu Soukupovi*. 2. vydání. Praha: nový oceán s.r.o. 167 s. ISBN 201-01-10-89181-6

KINTZL, Emil a Jan FISCHER, 2020 *Zmizelá Šumava 3*. Praha: Kniha Zlin. 168 s. ISBN 978-80-7662-062-9.

KLOSTERMANN, Karel, 2015. *Skláři*. Sušice: Radovan Rebstöck. 197 s. ISBN 80-85301-99-7.

MÍKOVÁ, Marie, 2022. *Plzeňský rozhled*. Za legendou Šumavy. 22(4), 20.

Ničení klášterů, vč. Zbraslavi = Vavřinec z Březové. *Husitská kronika*. Vydání II. Praha: Svoboda, 1979, s. 103

Hanobení ostatků krále Václava IV. na Zbraslavi = Kronika velmi pěkná o Janu Žižkovi, družiníku krále Václava IV. In: *Ze zpráv a kronik doby husitské*. Praha: Svoboda, 1981, s. 224.

Internetové

LOUDOVÁ, Daniela, 2022. Lidé na Šumavě truchlí, přišli o svoji legendu Emila Kintzla. In: *Deník.cz* [online]. 14. 3. [cit. 17. 4. 2022]. Dostupné z:

https://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/lide-nejen-na-sumave-truchli-prisli-o-svoji-legendu-emila-kintzla-20220314.html

LOUDOVÁ, Daniela, 2022. Smutná zpráva zasáhla spousty lidí na Klatovsku, ve svých 88 letech opustil Šumavu její největší znalec Emil Kintzl. In: *Deník.cz* [online]. 14.3. [cit. 17. 6. 2022] Dostupné z: https://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/lide-nejen-na-sumave-truchli-prisli-o-svoji-legendu-emila-kintzla-20220314.html

SÁDLÍKOVÁ, Hana, 2010. Železná Ruda má muzeum věnované lyžování. In: *Deník.cz* [online]. 14.4. [cit. 11. 3. 2022] Dostupné z: https://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/zelezna-ruda-ma-muzeum-venovane-lyzovani-20100414.html

SÁDLÍKOVÁ, Hana, 2019. Jak se Emil Kintzl dostal do seriálu Policie Modrava a proč se jeho kniha stala bestsellerem. In: *Novinky.cz* [online]. [cit. 17. 6. 2022] Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/jak-se-emil-kintzl-dostal-do-serialu-policie-modrava-a-proc-se-jeho-kniha-stala-bestsellerem-40284517>

ŠumavaNet.CZ, *Šumavské lesy vždy dávaly lidem práci* [online]. [cit. 7. 3. 2022] Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/sumavske-lesy-vzdy-davaly-lidem-praci.s-154-REALHI>

ŠumavaNet.CZ, *Haudswaldská kaple u Srní* [online]. [cit. 9. 3. 2022] Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/hauswaldska-kaple-srni.s-2813-RESRRE>

Šumava.cz, 2022 [online]. [cit. 17. 6. 2022] Dostupné z: <http://www.sumava.cz/rozcestnik/kultura-a-pamatky/zanikle-osady/rovina/>

Audio

Emil Kintzl, 2022 [audio] Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/kintzl-emil-1934>

Archiv videozáznamů

Zmizelá Šumava, 2020 [archiv videozáznamů] In: *Stream.cz*. Dostupné z: <https://www.stream.cz/zmizela-sumava>

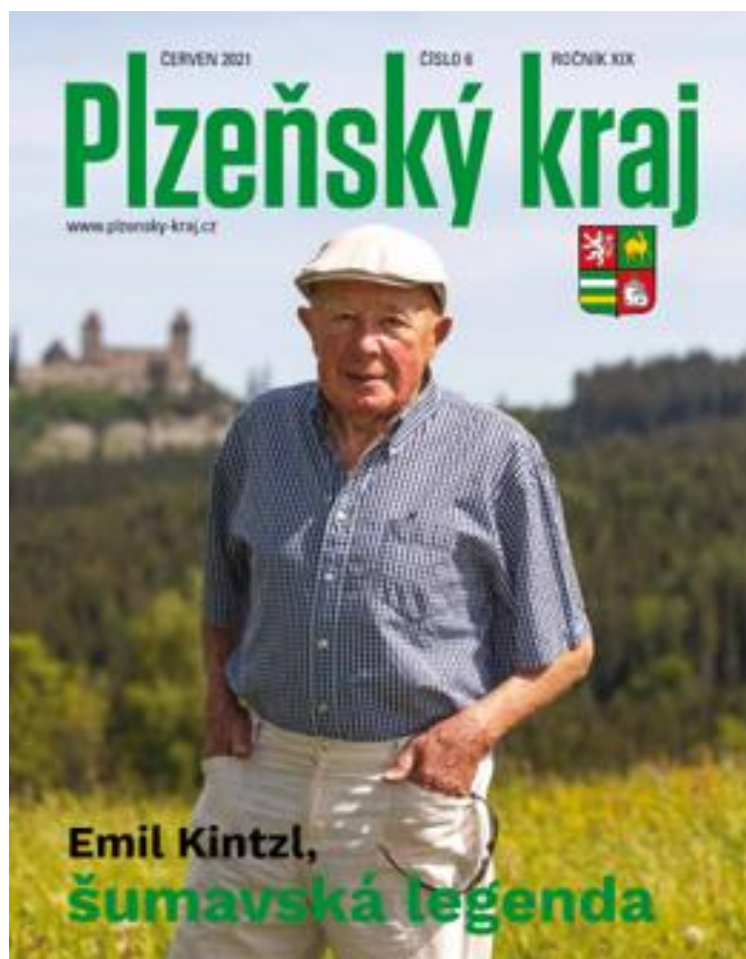
Zmizelá Šumava. Série na kole s Emilem Kintzlem, 2020 [archiv videozáznamů] In: *Stream.cz*. Dostupné z: <https://www.stream.cz/zmizela-sumava/serie/na-kole-s-emilem-kintzlem-4382>

Seznam příloh

Příloha 1 Plzeňský kraj.....	I
------------------------------	---

PŘÍLOHY

Příloha 1 Plzeňský kraj

Zdroj: Anton, 2021